

Radosław WOLNIAK
Politechnika Śląska, Wydział Organizacji i Zarządzania
Joanna ŚWIĄTEK
Uniwersytet Śląski, Wydział Filologiczny

SŁOWEŃSKA NAGRODA JAKOŚCI

Streszczenie. W artykule przedstawiono najważniejsze kwestie dotyczące powstania Słoweńskiej Nagrody Jakości i zasad jej przyznawania. Przedstawiono model, według którego ocenia się kandydatów do nagrody, procedurę jej otrzymywania oraz porównano słoweńskie i polskie kategorie, w jakich można otrzymać nagrodę jakości.

Słowa kluczowe: model EFQM, słoweńska nagroda jakości, nagrody jakości, zarządzanie jakością, modele doskonalenia

THE BUSINESS EXCELLENCE PRIZE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

Summary. Main issues of the presented paper are related to the creation of the Slovenian Quality Award and the rules of its allocation. It also contains the evaluation model for candidates the procedure of obtaining the prize and compares the Slovenian and Polish categories in which you can receive the award.

Keywords: EFQM model, The Business Excellence Prize of the Republic of Slovenia, quality award, quality management, improvement models

1. Wprowadzenie

Rozwój normalizacji systemów zarządzania jakością doprowadził w ostatnich latach do sytuacji, w której posiadanie wdrożonego certyfikatu na zgodność ze standardem ISO 9001:2009 stało się w wielu branżach normą, niezapewniającą organizacji dodatkowej wartości marketingowej. Jest to warunek niezbędny do wejścia na rynek, niemniej nie powoduje, że firma uzyskuje automatycznie przewagę nad swymi konkurentami. Dodatkowo wadą certyfikatów jest w pewnym sensie zerojedynkowość procesu oceny – firma może

jedynie dostać lub nie dostać certyfikatu, nie ma natomiast możliwości kompleksowej analizy poziomu jej zaangażowania w doskonalenie jakości zarządzania.

Aby poradzić sobie z tym problemem i opracować system, który pozwoli na porównywanie poziomu zaangażowania organizacji w realizację projakościowej strategii działania oraz zachęci firmy do zarządzania jakością, opracowano różne modele mające za zadanie określić tak zwany poziom doskonałości organizacji. Jednym z takich modeli jest popularny w Europie model EFQM. W niniejszej publikacji przedstawiono funkcjonowanie tego modelu na przykładzie Słowenii.¹

2. Model EFQM

Ponieważ słoweńska nagroda jakości jest zgodna z modelem EFQM, warto najpierw, zanim w dalszej części publikacji przejdziemy do omawiania tejże nagrody, przedstawić w sposób syntetyczny podstawowe założenia i konstrukcję modelu EFQM.

W Europie najpopularniejszym modelem doskonałości jest model Europejskiej Fundacji Zarządzania Jakością (EFQM). EFQM jest organizacją nieochodową. Skupia ona europejskie organizacje, które są zaangażowane w poprawę skuteczności i ekonomicznej efektywności biznesu firmy oraz poszukiwanie doskonałości².

Model Europejskiej Nagrody Jakości EQFM powstał w roku 1991 i do dzisiaj stosuje go kilkadziesiąt tysięcy organizacji na całym świecie. Jest on wzorowany na modelu japońskim (nagroda im. Deminga) oraz amerykańskim (nagroda im. Malcolma Baldrige'a). Zgodnie z modelem doskonałości EFQM, doskonałe wyniki działania uzyskuje się w konsekwencji wysokiej satysfakcji klientów i pracowników oraz dobrego postrzegania przez społeczeństwo, a także dzięki silnemu przywództwu, które tworzy politykę i strategię zarządzania pracownikami a także innymi zasobami poprzez procesy.

W zakresie każdego obszaru, wymagania modelu zostały opracowane na podstawie tak zwanych „dobrych praktyk” stosowanych przez liderów biznesowych³. Kryteria nagrody europejskiej, w porównaniu z nagrodami Deminga czy też Baldrige'a, są bliższe TQM i uwzględniają ogólny obraz ocenianej organizacji, włącznie z aspektami socjalnymi i ekologicznymi. Wymagania, jakie musi spełnić organizacja, aby znaleźć się w finale

---

1 W polskiej literaturze rzadko analizuje się doświadczenia krajów w przypadku których brakuje literatury anglojęzycznej. Podobna publikacja omawiająca doświadczenia Rosji ukazała się w: Wolniak R., Stanecka A.: *Nagroda Jakości Rządu Federacji Rosyjskiej*, „Problemy Jakości” nr 4, 2012, s. 33-39.

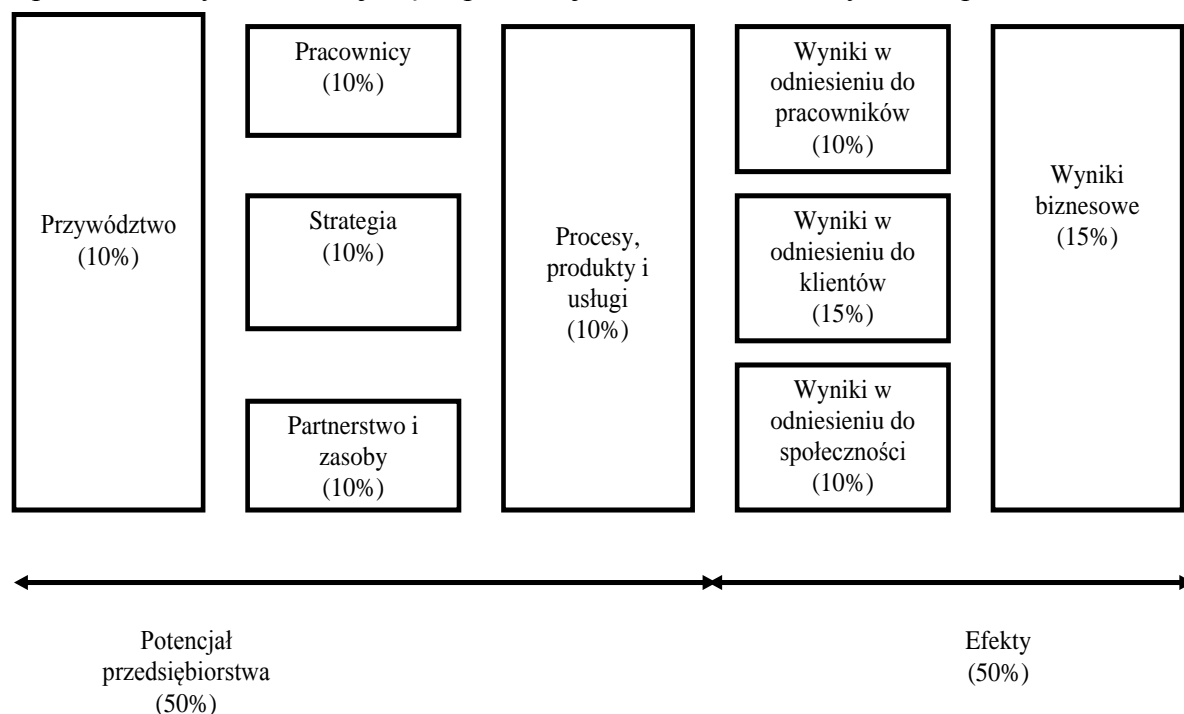
2 Lisiecka K.: *Systemy zarządzania jakością produktów. Metody analizy i oceny*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej, Katowice 2009, s. 134.

3 Porównaj: Pecar Z., Cervai S., Kekäle T.: *Developing a European quality assessment tool for schools*, „The TQM Journal”, nr 3 2009, s. 284 – 296.

Europejskiej Nagrody Jakości są wysokie, co ogranicza liczbę organizacji a także użytkowników modelu⁴.

Obecny model EFQM⁵ jest nową wersją powstałą w roku 2009 i zmodyfikowaną w roku 2013. W porównaniu do poprzedniego modelu z roku 2003 zawiera kilka zmian w zakresie głównych stosowanych koncepcji. Do najważniejszych zmian w modelu można zaliczyć podkreślenie roli przywódców nie tylko wewnątrz organizacji, ale także w stosunkach z partnerami, wyeksponowanie aktywnej roli klientów i interesariuszy firmy oraz implementację koncepcji zrównoważonego rozwoju i długoterminowej orientacji połączonej z analizą wpływu firmy na otoczenie.

Opierając się o zasady modelu EFQM, w każdym kraju tworzone są własne krajowe modele doskonałości i oparte o nie krajowe nagrody jakości. Systemy te są zwykle w mniejszym lub większym stopniu zharmonizowane z wymaganiami zawartymi w modelu EFQM. Na rysunku 1 przedstawiono model oceny według systemu EFQM, który jest zgodny z przedstawianym w dalszej części publikacji modelem stosowanym w Republice Słowenii.

Rys. 1. Struktura modelu EFQM – model z roku 2013.

Fig. 1. The structure of EFQM model – 2013 version

Źródło: An Overview of the EFQM Excellence Model, EFQM Brussels – Belgium, 2012; Introducing the EFQM Excellence Model 2013,

<http://www.efqm.org/en/PdfResources/06.%20Model%202013%20announcement.pdf>

4 Buchacz T.: Zastosowanie modelu EFQM do doskonalenia organizacji, „Problemy Jakości”, nr 4 2005, s. 35.

5 Więcej informacji o modelu EFQM znajduje się między innymi w: Rogala P.: Nowe znaczenie modelu doskonałości EFQM, „Problemy Jakości”, nr 7 2009.

3. Powstanie i założenia Słoweńskiej Nagrody Jakości

Słowenia jest niewielkim krajem, powstałym po rozpadzie byłej Jugosławii. Jej małe rozmiary powodują, że system nagród jakości jest w porównaniu z polskim bardzo mocno scentralizowany – nagrody są przyznawane przy współpracy z władzami i odpowiednim ministerstwem. Specyfika kraju i jego niewielkie uprzemysłowienie powoduje, że trudno znaleźć w Słowenii organizacje zaangażowane w realizację projakościowej strategii.

Obecnie Słoweńska Nagroda Jakości nosi nazwę Priznanje Republike Slovenije za Poslovno Odličnost (The Business Excellence Prize of the Republic of Slovenia) i jest nazywana powszechnie skrótem PRSPO będącym akronimem jej słoweńskiej nazwy. Nagroda jest przyznawana przez Słoweński Instytut Metrologii - Metrology Institute of the Republic of Slovenia (MIRS).

Pomysł powstania nagrody jakości zbliżonej w swej formie do nagród przyznawanych wówczas w innych krajach Unii Europejskiej, narodził się w Słowenii w drugiej połowie lat 90-tych. W odpowiedzi na rosnącą świadomość klientów i współpracowników, kolejno w latach 1996 i 1997, Słowenia uruchomiła dwa projekty pilotażowe, prowadzące do ustanowienia w 1998 roku modelu Slovenian Business Excellence Prize, jako najwyższego, opartego na modelu zbliżonym do European Quality Award wyróżnienia dla firm. Od tamtej pory nagroda przyznawana jest co roku, z jedną przerwą, jaka nastąpiła w roku 2008.⁶

Początkowo model słoweński odbiegał w szczegółach od modelu, jaki występuje w EFQM. Jednakże w 2002 roku Słowenia zaadaptowała ustalone zasady przyznawania EFQM i wprowadziła je do swojego systemu oceny firm i przedsiębiorstw. Przyjęcie tych zmian umożliwiło dopuszczenie do konkursu również przedsiębiorstw z sektora publicznego (wcześniej mogły w nim uczestniczyć jedynie przedsiębiorstwa prywatne). W 2010 roku w Europie, wprowadzony został nowy model EFQM 2010, który wszedł do użytku w 2011 roku. Kolejny wariant modelu ujrzał światło dzienne w 2013. Wprowadził on kilka uproszczeń, przede wszystkim w warstwie tekstowej, jak i użyciu matrycy RADAR, na podstawie której ocenia się kandydatów do nagrody słoweńskiej - PRSPO począwszy od roku 2013.

---

6 Priročnik z informacijami o prijavi in merilih za ocenjevanje v okviru priznanja RS za poslovno odličnost 2013, Republica Slovenia, Ministrstvo Gospodarki Razvoj in Tehnologijo, Celje 2013.

Twórcy nagrody uznali, że jej wprowadzenie powinno spełnić następujące założenia i cele:⁷

- skłonienie słoweńskich firm i przedsiębiorstw do wprowadzenia systemów efektywnej i zaawansowanej kontroli jakości prowadzącej do podniesienia swojej pozycji na rynku,
- selekcja wzorcowych firm i przedsiębiorstw na słoweńskim rynku w oparciu o szereg kryteriów osnutych na kanwie standardów wyznaczonych przez EFQM,
- ciągle dostarczanie pracownikom na szczeblu menedżerskim narzędzi niezbędnych do zwiększania jakości w produkcji, usługach i całościowej działalności,
- pomoc dla słoweńskiej gospodarki przy zwiększaniu swojej konkurencyjności na tle innych państw,
- zwiększenie świadomości i wiedzy na temat systemów wdrażania i kontroli jakości,
- podniesienie jakości produkcji i usług w Słowenii,
- podniesienie samoświadomości firm i przedsiębiorstw,
- sprowokowanie większej konkurencyjności w równej mierze ze słoweńskimi, co zagranicznymi firmami,
- przyznawanie słoweńskim firmom i przedsiębiorstwom nagród i wyróżnień,
- promowanie odnoszących sukcesy strategii i programów w kraju i za granicą.

4. Kryteria i zasady przyznawania oraz laureaci

Słoweńska nagroda jakości oparta jest - zgodnie z modelem EFQM - o dziewięć kryteriów; pięć czynników dotyczących potencjału (przywództwo, pracownicy, strategia, partnerzy, procesy produkcji i obsługa) i cztery opisujące wynikające z działalności organizacji rezultaty (w odniesieniu do pracowników, klientów i społeczeństwa, plus rezultaty kluczowe dla funkcjonowania całego przedsiębiorstwa).

Od początku istnienia nagrody kilkakrotnie zmieniano kryteria, w oparciu o które jest ona przyznawana (do 2003. obowiązywał podział na sektor usług i sektor produkcji bez rozdziału na prywatny/publiczny). Obecnie słoweńska nagroda jakości przyznawana jest w czterech kategoriach:⁸

- organizacje zatrudniające więcej niż 250 pracowników w sektorze prywatnym,
- organizacje zatrudniające 250 lub mniej pracowników w sektorze prywatnym,
- organizacje zatrudniające więcej niż 250 pracowników w sektorze publicznym,

---

7 PRSPO - državna nagrada za odličnost,

http://www.mirs.gov.si/si/delovna_podrocja/poslovna_odlicnost_prspo/prspo_drzavna_nagrada_za_odlicnost/

8 Odbor za priznanja Republike Slovenije za poslovno odlicnost,

http://www.mirs.gov.si/fileadmin/um.gov.si/pageuploads/Dokpdf/PRSPO/Razpisna/PRSPO_2013/Javni_razpis_PRSPO_za_letno_2013.pdf

- organizacje zatrudniające 250 lub mniej pracowników w sektorze publicznym.

Warto w tym miejscu dokonać porównania kategorii obowiązujących w Słowenii z kategoriami stosowanymi w Polsce. Można tutaj zauważyć, że system polski jest znacznie bardziej rozdrobniony, co wynika z większej powierzchni kraju, liczby organizacji, jakie starają się o nagrodę i dłuższej historii jej przyznawania. W naszym kraju bowiem, obecnie występuje 9 kategorii nagrody:⁹

- Nagrody i Wyróżnienia dla Bardzo Małych Organizacji produkcyjnych i usługowych (do 20 osób zatrudnionych),
- Nagrody i Wyróżnienia dla Małych Organizacji produkcyjnych i usługowych (powyżej 20 do 50 osób zatrudnionych),
- Nagrody i Wyróżnienia dla Średnich Organizacji produkcyjnych i usługowych (powyżej 50 do 250 osób zatrudnionych),
- Nagrody i Wyróżnienia dla Dużych Organizacji produkcyjnych i usługowych (powyżej 250 do 500 osób zatrudnionych),
- Nagrody i Wyróżnienia dla Bardzo Dużych Organizacji produkcyjnych i usługowych (powyżej 500 do 1500 osób zatrudnionych),
- Nagrody i Wyróżnienia dla Wielkich Organizacji produkcyjnych i usługowych (powyżej 1500 osób zatrudnionych),
- Nagrody i Wyróżnienia dla Organizacji Publicznych (niezależnie od liczby zatrudnionych osób),
- Nagrody i Wyróżnienia dla Organizacji Edukacyjnych (niezależnie od liczby zatrudnionych osób),
- Nagroda Indywidualna im. prof. Edwarda Kindlarskiego w kategorii: nauka, praktyka oraz promocja.

Zgodnie z modelem EFQM, do zdobycia jest łącznie 1000 punktów (500 punktów za potencjał i 500 za wyniki). Począwszy od roku 2005, w Republice Słowenii wprowadzono certyfikaty dla firm, które przekroczyły poziom 350 punktów. Strategia ta (nagradzanie firm, które przekroczyły stosunkowo małą, ale jak na warunki Słowenii wyróżniającą się liczbę punktów) ma na celu motywowanie firm i przedsiębiorstw do wprowadzania dalszych udoskonaleń i dążenia do doskonałości. Jest to zachęta do dalszych starań w zakresie doskonalenia swej strategii jakości i wprowadzania w organizacjach projakościowych rozwiązań.

Do oceny organizacji wykorzystywany jest tak zwany system RADAR. Logika RADAR zakłada, że firma:¹⁰

- jest w stanie określić w ramach swojej strategii, jakie cele chce osiągnąć,

9 Regulamin przyznawania polskiej nagrody jakości, <http://www.pnj.pl/Regulamin.htm>

10 Priručnik z informacijami o prijavi in merilih za ocenjevanje v okviru priznanja RS za poslovno odličnost 2013, Republica Slovenia, Ministrstvo Gospodarki Razvoj in Tehnologijo, Celje 2013.

- rozwija się na wiele sposobów, aby osiągnąć swoje cele w teraźniejszości i przyszłości,
- systematycznie realizuje i rozszerza założenia,
- ocenia i udoskonala swoje założenia w oparciu o analizę osiągniętych rezultatów.

Na samym początku wystawiania oceny, dla każdej podkategorii przydziela się odpowiedni udział procentowy. Następnie ocenia się podkategorie i oblicza średnią ważoną, w celu uzyskania wyniku w skali od 1 do, jak wspomniano, maksymalnie 1000.

Obecnie ustalone są następujące zasady przyznawania certyfikatów w omawianym w niniejszej publikacji konkursie:¹¹

- przekroczenie progu 350 punktów jest jednoznaczne ze zdobyciem brązowego certyfikatu,
- przekroczenie progu 400 punktów jest jednoznaczne ze zdobyciem srebrnego certyfikatu,
- przekroczenie progu 450 punktów jest jednoznaczne ze zdobyciem złotego certyfikatu.

Zasady te zostały syntetycznie przedstawione na rysunku 2. Uzyskanie brązowego certyfikatu jest swoistą zachętą dla organizacji w zakresie poprawy swego poziomu doskonałości i dążenia do poprawy poziomu jakości systemu zarządzania. Zwiększając liczbę punktów w kierunku uzyskania złotego certyfikatu, organizacja może w przyszłości starać się o uzyskanie wyróżnień lub nagród w konkursie europejskim EFQM.

Rys. 2. Poziomy certyfikatów w słoweńskiej nagrodzie jakości

Fig 2. Levels of certificates in The Business Excellence Prize of the Republic of Slovenia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie

<http://www.mirs.gov.si/fileadmin/um.gov.si/pageuploads/Slike/PRSP0/PRSP0Levels.jpg>

¹¹ PRSPO - državna nagrada za odličnost,

http://www.mirs.gov.si/si/delovna_podrocja/poslovna_odlicnost_prspo/prspo_drzavna_nagrada_za_odlicnost/

W tabelicy 1 przedstawiono wykaz laureatów słoweńskiej nagrody jakości, jaką uzyskały organizacje w latach 2006-2011. Ponieważ lista nagrodzonych na wszystkich trzech poziomach, na których można uzyskać certyfikat jest znaczna, w tabelicy ograniczono się jedynie do tych organizacji, które uzyskały złoty certyfikat lub były finalistami konkursu.

Tabela 1.

Wykaz laureatów Słoweńskiej Biznesowej Nagrody Jakości w latach 2006-2011

Rok		Sektor	Liczba pracowników
2011			
Zwycięzcy (złoto)	TPV, d.d., Novo mesto	Prywatny	>250
Finaliści	LOTRIČ laboratory for metrology d.o.o.	Prywatny	<250
	General Hospital Novo mesto	Publiczny	>250
	University of Primorska	Publiczny	>250
	Administrative Unit Celje	Publiczny	<250
	Administrative Unit Novo mesto	Publiczny	<250
	Administrative Unit Trebnje	Publiczny	<250
2010			
Zwycięzcy (złoto)	Żaden z finalistów nie spełnił wymogów		
Finaliści	Elektro Gorenjska, d.d., Kranj	Prywatny	>250
	TPV, d.d., Novo mesto	Prywatny	>250
	Administrative unit Krško	Publiczny	<250
	Administrative unit Novo mesto	Publiczny	<250
	Administrative unit Trebnje	Publiczny	<250
2009			
Zwycięzcy (złoto)	Żaden z finalistów nie spełnił wymogów		
Finaliści	Elektro Gorenjska, d.d., Kranj	Prywatny	>250
	Hidria AET, d.o.o., Tolmin	Prywatny	>250
	Zdravilišče Radenci, d.o.o., Radenci	Prywatny	>250
	General Hospital Novo mesto	Publiczny	>250
	Administrative unit Trebnje	Publiczny	<250
2008			
Konkurs nie został rozpisany			
2007			
Zwycięzcy (złoto)	Krka, d.d., Novo mesto	Prywatny	>250
Finaliści	BSH Hišni aparati d.o.o., Nazarje	Prywatny	>250
	Hidria AET d.o.o., Tolmin	Prywatny	>250
	General Hospital Novo mesto	Publiczny	>250
	Administrative Unit Krško	Publiczny	<250
	Administrative Unit Novo mesto	Publiczny	<250
2006			
Zwycięzcy (złoto)	Żaden z finalistów nie spełnił wymogów		
Finaliści	Esotech d.d., Velenje	Prywatny	<250
	General Hospital Novo mesto	Publiczny	>250
	Administrative Unit Novo mesto	Publiczny	<250

Źródło. Opracowanie własne na podstawie: Dobitniki PROSPO,

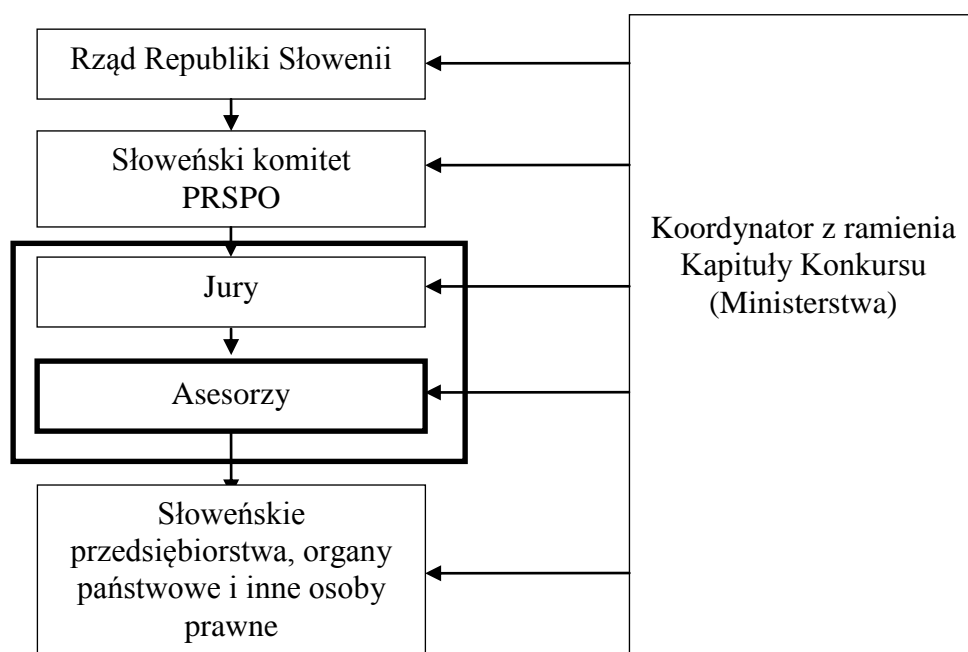
http://www.mirs.gov.si/si/delovna_podrocja/poslovna_odlicnost_prspo/prspo_drzavna_nagrada_za_odlicnost/dobitniki_prspo/; Priročnik z informacijami o prijavi in merilih za ocenjevanje v okviru priznanja RS za poslovno odličnost 2013, Republica Slovenia, Ministrstvo Gospodarki Razvoj in Tehnologijo, Celje 2013.

Warto zauważyć, że w kilku przypadkach w wybranych kategoriach żadna z firm nie spełniła warunków przyznania złotego certyfikatu (2010, 2009, 2006). Uwzględniono przedstawiony wcześniej podział na sektor publiczny i prywatny, oraz podział z punktu widzenia wielkości organizacji (do 250 i ponad 250 osób zatrudnionych).

Na rysunku 3 przedstawiono obowiązującą obecnie procedurę przyznawania słoweńskiej nagrody jakości PRSPO (pogrubioną ramką oznaczono elementy zaangażowane bezpośrednio w przeprowadzenie samego konkursu). Zgodnie z nią, Kapituła Konkursu wystosowuje w lutym każdego roku, oficjalne i publiczne zaproszenie do udziału. W zaproszeniu znajdują się szczegóły dotyczące warunków i kryteriów uczestnictwa, a także ostateczny termin nadsyłania wniosków.

Wszystkie nadesłane wnioski zostają sprawdzone pod kątem błędów formalnych, a nadawcy źle wypełnionych formularzy zostają o tym fakcie poinformowani drogą pisemną. Na rysunku 4 został przedstawiony wzór wniosku, jaki powinna złożyć firma ubiegająca się o omawianą w niniejszej publikacji nagrodę.

Rys. 3. Schemat starania się firmy o słoweńską nagrodę jakości

Fig. 3. Schematic of the efforts to obtain The Business Excellence Prize of the Republic of Slovenia

Źródło: Organizacyjna struktura,

http://www.mirs.gov.si/si/delovna_podrocja/poslovna_odlicnost_prspo/prspo_drzavna_nagrada_za_odlicnost/organizacijska_struktura/

W pierwszym etapie, firmy, których wnioski zostały pozytywnie rozpatrzone, są oceniane przez zespoły złożone z trzech do pięciu specjalistów, których interesy nie mogą stać w sprzeczności z interesami ocenianej przez nich instytucji. Członkowie komisji

indywidualnie oceniają firmę, a wspólna ocena uśredniająca dokonane spostrzeżenia, jest ustalana podczas ostatniego spotkania.

Członkowie komisji oceniającej daną organizację muszą spełniać następujące wymagania:

- posiadanie wyższego wykształcenia,
- minimum roczne doświadczenie na szczeblu menedżerskim,
- biegła znajomość języków słoweńskiego i angielskiego,
- zaliczone szkolenie w Ministerstwie,
- minimum ośmioletnie doświadczenie w pracy w komisji lub zaliczony egzamin na asesora.

Pozostałe kryteria obejmują takie pożądane cechy osoby oceniającej jak: doświadczenie, zachowanie, prezencję, stopień specjalizacji etc.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO
URAD RS ZA MEROSLOVJE
Tubiskova ulica 15, 3000 Celje
T: 03 428 07 50
F: 03 428 07 60
E: gp.mirs@gov.si
www.mirs.gov.si

PRIZNANJE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA POSLOVNO ODLIČNOST (PRSPO) 2013
PRIJAVNICA

A. PRIJAVITELJ Uradni naziv:
Naslov:
Sedež podjetja:

B. KONTAKTNA OSEBA Ime in priimek:
Položaj oz. funkcija v organizaciji:
Telefon:
Faks:
E-naslov:

C. SPLOŠNI PODATKI Skupno število zaposlenih prijavitelja:
Šifra in naziv dejavnosti:
Šif. registrskega vpisa:
Davčna številka:

D. PRIJAVLJAMO SE V KATEGORIJ (prosimo označite samo eno od kategorij):
 kategorija organizacij z več kot 250 zaposlenimi na področju zasebnega sektorja
 kategorija organizacij z 250 in manj zaposlenimi na področju zasebnega sektorja
 kategorija organizacij z več kot 250 zaposlenimi na področju javnega sektorja
 kategorija organizacij z 250 ali manj zaposlenimi na področju javnega sektorja

E. STRINJAMO SE Z JAVNO OBJAVO INFORMACIJE V PRIMERU DA BO NAŠA ORGANIZACIJA PRIDOBILA DIPLOMO ZA SODELOVANJE ZA DOKLJČENO RAVEN DOSEŽENI TOČKI ALI POSREBNI DOSEŽKI V PROCESU OCENJEVANJA PRSPO 2013 ALI MEDNARODNO VELJAVNE CERTIFIKATE EPOM SREBNE »PRIZNANJE V ODLIČNOSTI – RECOGNISED FOR EXCELLENCE« (več na <http://www.mirs.gov.si> (prosimo označite):
 da
 ne

F. ODGOVORNA OSEBA: Ime in priimek:
Položaj oz. funkcija v organizaciji:

Datum: Žig: Podpis:

Opombe:
S svojim podpisom potrjujete, da: so točni vsi podatki, navedeni v tej prijavnici, sprejemate določilo o zavezanosti podatkov in sprejemate razpisne pogoje.
Prosimo, da original izpolnjeno prijavnico skupaj s samoocenitveno vlogo in skladno z določili javnega razpisa za zbiranje vlog za priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost za leto 2013 (Ur. list RS, št.14/13) ter navodil v brošuri „Priložnik z informacijami o prijavi in merilih za ocenjevanje v okviru priznanja RS za poslovno odličnost za leto 2013“ (februar 2013) pošljete do točka, dne 7. 5. 2013 s priporočeno pošto na naš naslov: Urad RS za meroslovje, Tubiskova ulica 15, 3000 Celje.

Rys. 4. Formularz zgłoszeniowy dla firm ubiegających się o Słoweńską nagrodę jakości

Fig. 4. Application form for companies seeking for The Business Excellence Prize of the Republic of Slovenia

Źródło: PRSPO - drżawna nagrada za odličnost,

http://www.mirs.gov.si/si/delovna_podrocja/poslovna_odlicnost_prspo/prspo_drzavna_nagrada_za_odlicnost/

W kolejnym etapie, jury ma prawo do wystosowania listy oczekiwania wobec ocenianego przedsiębiorstwa, a także wizytuje firmę i ustala harmonogram spotkań ze wszystkimi pracownikami, z którymi chce porozmawiać osobiście. Jury zostaje wyznaczone przez Kapitułę Konkursu i składa się z sześciu członków oraz przewodniczącego. Członkowie jury powinni cieszyć się zaufaniem społecznym lub legitymować się działalnością naukową

(publikowanie artykułów, wygłaszanie wykładów, zasiadanie w komisjach), a także spełniać wszystkie kryteria dla członków zespołów na niższym szczeblu rekrutacyjnym.

W ostatnim etapie, kandydatury rozpatruje Słoweński Komitet ds. Jakości, w skład którego wchodzi najwyższe jednostki decyzyjne w kraju: minister gospodarki, minister nauki i szkolnictwa wyższego, minister administracji i cyfryzacji, przewodniczący Słoweńskiej Izby Rzemieślniczej, przedstawiciel Słoweńskiej Izby Gospodarczej, przedstawiciel Związków Zawodowych, dwóch dyrektorów przedsiębiorstw i dwóch dyrektorów firm z sektora publicznego. Słoweński Komitet ds. Jakości decyduje o przyznaniu nagrody. Firma, która otrzymała nagrodę w konkursie otrzymuje statuetkę pokazaną na rysunku 5.

Rys. 5. Statuetka Słoweńskiej Nagrody Jakości

Fig 5. The statue of The Business Excellence Prize of the Republic of Slovenia

Źródło: PRSPO - državna nagrada za odličnost,

http://www.mirs.gov.si/si/delovna_podrocja/poslovna_odlicnost_prspo/prspo_drzavna_nagrada_za_odlicnost/

5. Podsumowanie

W Polsce doświadczenia krajów bałkańskich w zakresie wdrażania nagród jakości i ogólnie szeroko pojętego zarządzania jakością są mało znane. Większość autorów koncentruje się na opisywaniu doświadczeń krajów „zachodnich” – Stany Zjednoczone, Anglia, Francja, Niemcy, czasem również „wschodnich” w tym zwłaszcza Japonii. Pozostałe kraje bywały najczęściej pomijane i literatura na temat zarządzania i metod tam stosowanych jest zwykle bardzo uboga.

W niniejszej publikacji przedstawiono podstawowe założenia i zasady nadawania nagród jakości w Republice Słowenii. Zaprezentowano procedury, jakie organizacje muszą przejść, aby móc się ubiegać o tę nagrodę, oraz przedstawiono listę laureatów na przestrzeni ostatnich lat. Zwrócono również uwagę na różnice między kategoriami przyznawania nagrody, jakie występują w Republice Słowenii i w Polsce.

Bibliografia

1. An Overview of the EFQM Excellence Model, EFQM Brussels – Belgium, 2012.
2. Buchacz T.: Zastosowanie modelu EFQM do doskonalenia organizacji, „Problemy Jakości”, nr 4 2005, s. 35.
3. Dobitniki PRSPO,
http://www.mirs.gov.si/si/delovna_podrocja/poslovna_odlicnost_prspo/prspo_drzavna_na_grada_za_odlicnost/dobitniki_prspo/
4. Introducing the EFQM Excellence Model 2013,
<http://www.efqm.org/en/PdfResources/06.%20Model%202013%20announcement.pdf>
5. Lisiecka K.: Systemy zarządzania jakością produktów. Metody analizy i oceny, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej, Katowice 2009, s. 134.
6. Odbor za priznanja Republike Slovenije za poslovno odlicnost,
http://www.mirs.gov.si/fileadmin/um.gov.si/pageuploads/Dokpdf/PRSPO/Razpisna/PRSP_O_2013/Javni_razpis_PRSPO_za_let_2013.pdf
7. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA,
http://www.mirs.gov.si/si/delovna_podrocja/poslovna_odlicnost_prspo/prspo_drzavna_na_grada_za_odlicnost/organizacijska_struktura/
8. Organizacijska struktura,
http://www.mirs.gov.si/si/delovna_podrocja/poslovna_odlicnost_prspo/prspo_drzavna_na_grada_za_odlicnost/organizacijska_struktura/
9. Pecar Z., Cervai S., Kekäle T.: Developing a European quality assessment tool for schools, “The TQM Journal”, nr 3 2009, s. 284 – 296.
10. Priročnik z informacijami o prijavi in merilih za ocenjevanje v okviru priznanja RS za poslovno odlicnost 2013, Republica Slovenia, Ministrstvo Gospodarki Razvoj in Tehnologijo, Celje 2013.
11. PRSPOL levels,
<http://www.mirs.gov.si/fileadmin/um.gov.si/pageuploads/Slike/PRSPO/PRSPOLevels.jpg>
12. PRSPO - državna nagrada za odličnost,
http://www.mirs.gov.si/si/delovna_podrocja/poslovna_odlicnost_prspo/prspo_drzavna_na_grada_za_odlicnost/
13. Regulamin przyznawania polskiej nagrody jakości, <http://www.pnj.pl/Regulamin.htm>.
14. Rogala P.: Nowe znaczenie modelu doskonałości EFQM, „Problemy Jakości”, nr 7 2009.
15. Wolniak R., Stanecka A.: Nagroda Jakości Rządu Federacji Rosyjskiej, „Problemy Jakości” nr 4, 2012, s. 33-39.

Abstract

In Poland, the Balkan experience in the implementation of quality awards and generally quality management are not well known. Most authors focus on describing the experiences of the "West" - the United States, England, France, Germany, and sometimes the "East" and especially Japan. Other countries are mostly overlooked and literature on the management and the methods used there is usually very poor. This paper concentrate on the basic concepts and principles of quality awards broadcast in the Republic of Slovenia. It presents the procedures that organizations must go through to be able to apply for this award, and a list of winners in recent years.